

66

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 lutego 1957 r.

w sprawie państwowego zasobu archiwalnego.

Na podstawie art. 4 ust. 2 dekretu z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149) zarządza się, co następuje:

§ 1. Państwowy zasób archiwalny tworzą wszelkie materiały archiwalne, które posiadają historyczne znaczenie polityczne, społeczne, gospodarcze, kulturalne i naukowe.

§ 2. Przez materiały archiwalne rozumie się wszelkiego rodzaju akta, dokumenty, księgi, korespondencję, dokumentację finansową, techniczną i statystyczną, mapy i plany — niezależnie od techniki ich wykonania (rękopisy, maszynopisy, druki) — oraz fotografie, filmy, nagrania dźwiękowe i inną dokumentację utrwaloną sposobem mechanicznym.

§ 3. W skład państwowego zasobu archiwalnego wchodzi wszelkie materiały archiwalne:

- 1) które powstały i powstają po dniu 22 lipca 1944 r. w wyniku działalności:
 - a) organów władzy i administracji państwowej; sądu i prokuratury, organizacji politycznych i społecznych; związków zawodowych; organów samorządu terytorialnego, gospodarczego i zawodowego; przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych, instytucji finansowo-kredytowych; spółdzielni produkcyjnych; organów, przedsiębiorstw i jednostek wojskowych; wszelkich muzeów, bibliotek, teatrów, szkół oraz instytucji naukowych, kulturalnych, oświatowych i artystycznych, wydawnictw i redakcji; innych instytucji, organizacji i przedsiębiorstw; zlikwidowanych przedsiębiorstw prywatnych; polskich urzędów, instytucji i organizacji działających poza granicami kraju;
 - b) działaczy państwowych i społecznych, pracowników nauki, literatury i sztuki, jak również wybitnych działaczy budownictwa socjalistycznego, o ile materiały te przechodzą we władanie Państwa;
- 2) powstałe od czasów najdawniejszych do dnia 22 lipca 1944 r. w wyniku działalności:
 - a) władz, urzędów państwowych i ich organów; sądu i prokuratury; instytucji i przedsiębiorstw państwowych; organizacji państwowych, politycznych, społecznych, naukowych, zawodowych, spółdzielczych, prywatnych; banków; samorządu stanowego, terytorialnego, gospodarczego i zawodowego; władz, jednostek i organizacji wojskowych; muzeów, bibliotek, archiwów, teatrów, szkół, instytucji i placówek naukowych i gospodarczych oraz innych instytucji naukowych, kulturalnych, oświatowych i artystycznych; wydawnictw i redakcji; wszelkiego rodzaju urzędów, instytucji i organizacji polskich działających poza granicami kraju;
 - b) rodów magnackich i szlacheckich; rodzin, które miały wpływ na rozwój stosunków kapitalistycznych w Polsce, jako też ich majątków i przedsiębiorstw, o ile materiały te znajdują się we władaniu Państwa;
 - c) działaczy państwowych i społecznych, twórców w dziedzinie nauki, literatury i sztuki — o ile materiały te znajdują się we władaniu Państwa;

3) władz, urzędów, instytucji i organizacji państwowych i okupacyjnych jednostek wojskowych, które kiedykolwiek sprawowały władzę lub działały na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 4. Państwowym zasobem archiwalnym zarządza Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych.

§ 5. 1. Nie podlegają nadzorowi Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych materiały archiwalne przechowywane zgodnie z art. 7 dekretu z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149) w archiwach podległych Ministrom: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Spraw Zagranicznych.

2. Materiały archiwalne partii i stronnictw politycznych Polski Ludowej nie podlegają nadzorowi Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i są zarządzane przez organy partii i stronnictw.

§ 6. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych powierzać będzie innym urzędom, instytucjom i organizacjom, a w szczególności Polskiej Akademii Nauk, szkołom wyższym, muzeom i bibliotekom, na ich wniosek, przechowywanie niektórych materiałów archiwalnych wchodzących w skład państwowego zasobu archiwalnego.

§ 7. Materiały archiwalne wchodzące w skład państwowego zasobu archiwalnego przechowuje się w całości w centralnych, wojewódzkich i powiatowych archiwach państwowych oraz czasowo w składnicach akt urzędów, instytucji, organizacji i przedsiębiorstw.

§ 8. 1. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w porozumieniu z Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych określają organizację i zakres działania składnic akt w podległych im jednostkach, terminy i sposób przechowywania materiałów archiwalnych, tryb udostępniania ich osobom zainteresowanym oraz tryb przekazywania archiwom państwowym materiałów archiwalnych, jak również brakowania materiałów nie podlegających przekazywaniu.

2. Sprawy składnic akt w prezydiach rad narodowych, o ile nie są załatwione w trybie określonym w ust. 1. uregulują prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województwa) w zakresie określonym w tym ustępie w porozumieniu z wojewódzkimi archiwami państwowymi.

§ 9. 1. Kierownicy urzędów, instytucji, organizacji i przedsiębiorstw ponoszą odpowiedzialność za stan i właściwe przechowywanie materiałów archiwalnych w podległych im jednostkach oraz za właściwe i terminowe ich przekazywanie do archiwów państwowych. W prezydiach rad narodowych przez kierowników odpowiedzialnych należy rozumieć kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych (wydziałów, zarządów itp.).

2. Centralne, wojewódzkie i powiatowe archiwa państwowe sprawują nadzór nad stanem i sposobem przechowywania i udostępniania materiałów archiwalnych w składnicach akt,

jak również nad ich prawidłowym brakowaniem, porządkowaniem i przekazywaniem do archiwów państwowych.

§ 10. 1. Składnice akt urzędów, instytucji, organizacji i przedsiębiorstw przechowują materiały archiwalne w ciągu następujących okresów:

a) w naczelnych organach władzy i administracji państwowej, instytucjach i organizacjach na szczeblu centralnym oraz przedsiębiorstwach o znaczeniu ogólnopństwowym	15 lat
b) w urzędach, instytucjach i organizacjach na szczeblu wojewódzkim	10 lat
c) w urzędach, instytucjach i organizacjach na szczeblu powiatowym oraz w przedsiębiorstwach o znaczeniu lokalnym	5 lat
d) w urzędach, instytucjach i organizacjach na szczeblu gromadzkim oraz w spółdzielniach produkcyjnych	3 lata.

2. Wszelkie materiały archiwalne typu dokumentacji mechanicznej przechowywane są w urzędach, instytucjach, organizacjach i przedsiębiorstwach przez 5 lat.

3. Księgi stanu cywilnego, akta zbiorowe i skorowidze do tych ksiąg przechowywane są w urzędach stanu cywilnego przez 100 lat.

4. Naczelną Dyrekcja Archiwów Państwowych może w uzasadnionych przypadkach zmienić okres przechowywania materiałów archiwalnych.

5. Okresy wymienione w ust. 1 — 3 nie dotyczą:

- 1) akt w sprawach sądowych i ksiąg wieczystych, dla których okres przechowywania ustala Minister Sprawiedliwości;
- 2) dokumentacji lekarskiej, dla której okres przechowywania ustala Minister Zdrowia.

§ 11. Materiały archiwalne wchodzące w skład państwowego zasobu archiwalnego, znajdujące się w składnicach akt urzędów, instytucji, organizacji i przedsiębiorstw, po upływie ustalonego w § 10 okresu przechowywania ich w składnicach, podlegają przekazaniu do właściwych archiwów państwowych na zasadach ustalonych przez Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych. Wszystkie wydatki związane z przekazywaniem materiałów archiwalnych do archiwów państwowych (uporządkowanie, przygotowanie do transportu i transport) ponoszą urzędy, instytucje, organizacje i przedsiębiorstwa przekazujące te materiały.

§ 12. 1. Materiały archiwalne nie posiadające określonej w § 1 historycznej wartości politycznej, społecznej, gospodarczej, kulturalnej i naukowej, które utraciły znaczenie praktyczne, podlegają po upływie terminu ich przechowywania (§ 8) wybrakowaniu i przekazaniu na zniszczenie.

2. Orzeczenia o uznaniu materiałów archiwalnych za podlegające wybrakowaniu oraz zezwolenia na zniszczenie wszelkich materiałów archiwalnych tajnych, poufnych, jawnych, dokumentacji technicznej i innych wydaje Naczelną Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz centrale i wojewódzkie archiwa państwowe.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1952 r. w sprawie państwowego zasobu archiwalnego (Dz. U. Nr 24, poz. 165).

§ 14. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki oraz wszystkim ministrom (kierownikom urzędów centralnych).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w. l. P. Jaroszewicz